

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 763. Quis possit esse executor testamenti, & in specie, num religiosus esse possit executor testamenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

hæredes, qui integram voluntatem defuncti, etiam quò ad legata pia, exequi possunt ac tenentur adita hæreditate. Abb. in c. 3. h. t. num. 4. Covar. *ibid.* n. 11. Molin. *tom. 2. de l. & l. d. 247. num. 2.* Laym. *l. 3. tr. 6. c. 11. q. 1.* Pirh. *h. t. num. 101.* Wiestn. *num. 275.* cum communi juxta c. 3. & 6. h. t. l. 28. c. de Episc. & cler. Exceptis tamen, quæ in redemptionem captivorum & alimenta pauperum relicta, quorum executio non ad hæredem, sed ad loci Episcopum, tanquam communem pauperum & miserabilium personarum patrem spectat de jure communi, ut AA. citati (quanquam Laym. in hoc quoque attendendam consuetudinem loci moneat) Arg. Jurium citatorum. Quales quoque sunt ex lege Episcopi loci & episcopalem jurisdictionem habentes in casu deficientium aut negligentium aliorum executorum à testatore designatorum, præsertim quò ad causas pias. Abb. *l. c.* Molin. *l. c. num. 4.* Laym. *l. c. num. 4.* Sylv. *v. testamentum. 2. q. 9.* Arg. *c. 17. h. t.* si tamen testator substituisse alium, hoc casu ad hunc, & non ad Episcopum devolveretur executio. Sanch. in *decal. l. 6. c. 11. du. 55. n. 7.* Molin. *d. 251. dubium præterea.* Valq. *de testam. c. 9. §. 3. du. 2.* de Lugo *tom. 2. de j. & j. d. 24. n. 337.* ubi tamen testator non providit, non potest jus illud ab Episcopo auferri, quod legibus ei competit. AA. cit.

4. Executores dativi dicuntur, qui à Judice vel Magistratu dantur in casu, quo hæres institutus executor esse nequit, aut deputatus in testamento munus exequendi accipere non vult, vel non potest. Reiffent. *h. t. n. 773.* Wiestn. *n. 275.* citatusque ab eo Haunold, *tom. 2. de j. & j. tr. 6. n. 644.* quanquam enim, ut Muller. *l. c.* hujusmodi executores à Magistratibus datos fuisse nullum in Jure exitet testimonium; cum tamen publicè expediat. suprema hominum judicia exitum habere. *l. 5. ff. testam. quemad. & ad officium Prætoris pertineat voluntates defunctorum tueri. l. 1. ff. si quis omis. caus.* Jure Romano nihil obtare videtur, quò minus Magistratus in subsidium ultimarum voluntatum executores constituat. Ac proinde posse dominum territorii in suo territorio constituere executorem ultimarum voluntatum suorum subditorum, ait Idem cum Lauterb. *de execut. ult. vol. c. 5. n. 9.* quod idem dicit cum Mevio *ad jus Lubec. l. 1. q. 2. n. 42.* de municipiis, quòd iis concussum vi præscriptionis, quæ statuta præscribunt, deputare istiusmodi executorem statutarium, quin & hodie dum hanc potestatem constituendi executorem jure ordinario pertinere ad omnem jurisdictionem inferiorem seu bassam. talis autem magistratus, constituere valens executorem, competens est magistratus testatoris, non hæredis aut alterius personæ, etsi bona non sint in ejus potestate. Muller. *l. c.* Principum autem & statuum Imperii testamentis & ultimis voluntatibus in casum defectus non nisi Camera vel Imperator dare potest executorem. Muller. *ibid.* cum Myler. *de princip. & statib. Imper.*

Quest. 763. *Quis possit esse executor testamenti, & in specie, num religiosi esse possint executores?*

Resp. primò: executores esse possunt omnes, tam laici quàm ecclesiastici, tam simul quàm seorsim. c. Joannes. h. t. Sanch. *l. 4. conf. c. 1. du. 40. num. 1.* de Lugo. *l. c. num. 324.* Laym. *l. c. num. 2.* Pirh. *h. t. num. 102.* Item tam mares quàm femina. Arg. *c. 3. h. t. l. à filio. ff. de legat. alim.* Bart. *ibid.* Covar. *de testam. c. 17.* Lugo, Laym.

Pirh. *LL. cit.* cum comm. sic mater non secus ac esse potestATRIX, ita etiam EXECUTRIX. & quamvis transiens ad secundas nuptias amittat tutelam filiorum, non tamen amittit officium EXECUTRICIS in testamento primi viri sui relicto. de Lugo. *l. c.* Non tamen nomine fratrum in executores designatorum veniunt forores; nisi ubi testator non habuit nisi unum tantum fratrem & unam tantum sororem; tunc enim sub fratribus in plurali nominatis comprehenditur etiam sororem, censet. de Lugo. *l. c.* Item tam hæredes quàm alii extranei Molin. *d. 247.* Laym. Pirh. *LL. cit.* Item minor 25. annis, major tamen 17. annis. Gl. in *c. 2. h. t. v. religiosus.* Molin. Lugo, Pirh. Laym. *LL. cit.* Reiffent. *h. t. num. 776.* Arg. *generaliter. §. fin. de procur. in 6.* per quod esse potest procurator ad negotia. Item excommunicatus & servus. de Lugo. *l. c.* remittens ad Molin. *tom. 1. d. 247.* Valq. *de testam. c. 9. §. 3. du. 1.*

2. Resp. secundò: religiosi omnes, etiam claustrales (quibus ad hoc licentiam concedere possunt eorum superiores. Reiffent. *num. 781.*) esse possunt executores, tam ad causas profanas quàm pias; non tamen sine licentia expressa vel tacita sui superioris (intellige localis seu prælati conventus, puta Abbatis, Prioris, guardiani &c. qui eam dare potest etiam independentè à Provinciali, Generali. ut Pirh.) Sanch. in *decal. l. 6. c. 11. num. 11.* de Lugo. *num. 325.* Laym. *l. c.* Pirh. *num. 108.* Reiffent. *n. 777.* per *c. 2. & Clem. unic. h. t.* Unde & superior ipse potest esse executor absque ulteriore licentia; cum regulariter superiores uti possint facultate, quam aliis concedere possunt. Reiffent. *num. 780.* cum Sylv. Molin. & communi. Quin & posse religiosos extra monasterium aliquo beneficio provisos degentes exercere hoc munus sine licentia superioris, asserit Idem cum Gl. in *cit. c. 2. v. religiosus.* Possè verò hanc licentiam semel datam revocari à superiore re integra, et si à re capta revocetur, et si religiosus obedire teneatur, posse tamen superiorem ab iis, quorum interest, cogi ad restituendam licentiam, addit, de Lugo.

3. De cæterò, num executio suscepta & facta citra licentiam superioris valeat, controvertitur inter AA. affirmant apud Reiffent. *num. 778.* Felin. in *c. 2. de judic.* Laym. *l. c. num. 4.* Sanch. *l. c. num. 15. & 16.* Pirh. *num. 108.* uti & apud Wiestn. *num. 281.* Menoch. *l. 2. præsump. 46. num. 14.* Azor. *Inst. mor. p. 2. l. 12. c. 11. q. 1.* eò quòd SS. Canones prohibeant talem executionem nullibi tamen annullent. argumento etiam sumpto ex *L. filiusfamil. §. veterani. ff. de procur.* ubi quòd miles, etsi prohibeatur procurator esse in judicio, si tamen non repellatur, valeat actus ab eo gestus. Negant è contra Covar. *de testam. c. 17. num. 2.* Molin. *d. 247. n. 9.* Sylv. Anchar. Francus. hanc sententiam probabiliorem & conformiorem juri putat Reiffent. *l. c.* Arg. *l. 6. c. de ll.* ubi decernitur, ut ea; quæ lege prohibentur, si fuerint facta, non solum inutilia, sed pro infectis etiam habeantur, licet legislator prohibuerit tantum, nec specialiter dixerit, inutilia esse debere. qualia similia habeantur. *reg. 1. fur. in 6.* Pari modo inter AA. nostræ societatis controvertitur, num religiosus societatis cum sola licentia sui Provincialis vel rectoris esse possit executor. Negat hoc ipsum, & talem peccare mortaliter astruit Sanch. *l. c. a. 11. num. 18.* eò quòd in nostris constitutionibus *p. 6. c. 3. §. 7. in declarat. lit. D.* hæc licentia reservetur soli generali. & licet constitutiones nostræ per se non obligent sub mortali; quia tamen religiosi de jure communi sub culpa mortali prohibentur sine

sine licentia superioris exercere hoc munus; & hanc licentiam in societate solus generalis concedere possit subditis societatis, ipsi (etiam Provinciales & locorum superiores) peccabunt mortaliter, exercentes hoc munus sine licentia generalis, non quidem directè vi constitutionum suarum, sed vi juris communis. E contra de Lugo *l. c. num. 326.* ait, hoc ipsum semper visum sibi difficile; eò quòd de jure communi etiam aliis superioribus competat potestas concedendi subditis hanc licentiam, ita ut, si cum hac licentia exercent dictum munus, non peccent mortaliter, nec agant contra legem Canonicam. in citato autem loco constitutionum notarum referretur solum generali facultas dispensandi in constitutione nostra, quã illud munus prohibetur nostris; & constitutiones nostræ non obligent ad culpam, consequens sit, ut subditus societatis agens contra illam constitutionem, non obtenta legitima ejus dispensatione, ex hoc capite non peccet mortaliter, uti nec superior immediatus eam facultatem concedens; nec etiam peccet contra legem Canonicam; cum hæc solum prohibeat exercitum hujus muneris sine consensu sui Prælati immediati; regula autem nostra non auferat ab aliis superioribus nostris potestatem, quam de jure communi habent, sed solum non concedit potestatem dispensandi in prohibitione facta in eadem constitutione. ita Lugo, ut videtur, probabilis. Porro tamen Fratres minores nullatenus executores esse possint, etiam ad causas pias, nequeant quæ ad hoc eis eorum superior concedere licentiam juxta clarum textum *Clement. exivi. de V. S.* posse tamen juxta eandem *Clement. e.* eos dare consilium quòd ad executionem testamentorum, cum citatis à se Covar. *de testam. c. 17. num. 1.* Sanch. *l. 6. mor. c. 11. num. 28.* Molin. *d. 247. num. 12.* Barbof. *in cit. Clem. exiv. num. 26.* asserit Reiffenst. *h. t. num. 782.* idque etiam testatores mandare posse executoribus, ne sine eorum consilio procedant; quòd tamen executores sequi non tenentur, ut Idem cum Sanch. & Barbof. *LL. cit. Pih. h. t. num. 112.* Rodriq. *qq. regular. tom. 3. q. 70. a. 2.* Quin & iisdem Fratribus à testatore committi posse, ut ipsi unum vel plures denominent executores: uti & mandare executori, ut non nisi iis pauperibus & causis piis, quos Fratres elegerint aut commendarint, applicent relicta, habet Reiffenst. *n. 783.* citans Abb. *in Clem. religiosus. de religios. n. penult.* Covar. Barbof. Rodriq. *ubi ante.* Sanch. *l. c. n. 32. & 41.* contra Molin. *cit. d. 247. n. 12.*

Quæst. 764. An & qualiter quis ad acceptandum munus executoris illudque exequendum cogi possit?

Resp. primò: executor in testamento designatus regulariter cogi nequit ad munus illud acceptandum, etiam si sit propinquus, etiam in ordine ad causas pias. Sanch. *in opusc. tom. 2. l. 4. c. 1. du. 42. an. 4.* Delben. *de immunit. eccl. c. 8. du. 21. f. 20. & c.* Ubi tamè semel illud acceptavit, sive expressè sive tacitè, etiam invitus cogi potest ad illud non dimittendum. *c. Joannes. h. t. & ibi Abb. n. 3.* Molin. *tr. 2. d. 248. n. 3.* Covar. *de testam. c. 19. n. 3.* de Lugo *l. c. n. 129.* Pih. *h. t. n. 113.* cum commun. est enim officium executoris ad instar procuratoris, quòd licet à principio sit voluntarium, post susceptum tamen mandatum necessariò implendum est. *l. 17. c. de procur. Tacitè autem illud acceptasse ex facto aliquo indicatur. ut dum actum aliquem istius muneris exercuerit, vel literas, in quibus ei officium executoris offerretur, scienter admisit, nec contradixit aut protesta-*

R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. III.

tus est. ut Arg. *Clement. 1. de procur. tradit Bartol. in l. 124. ff. de constit. Secus tamen, si præsens sciat se constitutum executorem taceat, nisi sit propinquus vel amicus testatoris. Abb. Covar. Pih. LL. cit. Dixi tamen: regulariter, quia licet etiam sine causa non acceptans illud non peccaret graviter; ubi tamen sine gravi damno suo posset rebus proximi consulere acceptando illud, in quibus aliis proximus graviter læderetur, tenebitur illud sub gravi peccato acceptare & exequi. Lugo *l. c.* quin etiam potest Episcopus ob causam rationabilem clericum vel etiam laicum (uti & Judex secularis laicum suæ jurisdictioni subiectum. Arg. *l. unic. c. qui profusa juris d.*) in testamento denominatum executorem cogere, ut hoc munus suscipiat, eidemque mandare, ut voluntatem defuncti exequatur. Pih. *l. c.* Wiestn. *n. 284.* Reiffenst. *n. 785.* cum communi. ex ea ratione quòd ad Episcopum, quòd, cum defunctus, ut ultima sua voluntas adimpleatur, agere per seipsum nequeat, annumerari possit personis miserabilibus & auxilio destitutis, quibus subvenire est Judicis ecclesiastici sive Episcopi. per *c. super quibusdam. de V. S.* Wiestn. *n. 284.* Abb. *in c. si heredes. n. 7.* Covar. *ibi.* cum communi. An verò in hoc casu ab Episcopo compulsus suscipere & exequi hoc munus dicatur executor dativus, aut etiam commissarius & delegatus Episcopi, ut vult Reiffenst. *l. c.* meritò dubitari potest, cum rectius talis dicatur ab Episcopo constitutus, non nisi in casu, quo testator neminem nominasset.*

2. Resp. secundò in genere: potest Episcopus à potiore, uti & magistratus secularis executorem in testamento denominatum, postquam munus delatum admisit, compellere ad illud exequendum. est communis & certa. idque, etiam si testator prohibuisset illos compelli juxta expressum textum *c. tua. 17. h. t.* ex ea etiam ratione, quòd privata persona nequeat constitutionem publici Juris ecclesiastici vel civilis immutare aut impedire, juxta *c. requisivisti. h. t.* juncta *Gl. in cit. c. tua. v. interdicti.*

3. Resp. tertio in specie: competit tam Judici laico quàm ecclesiastico nempe Episcopo hæc potestas monendi & compellendi executores laicos (clericos verò non nisi privativè Episcopo, utpote in quos Judici laico nulla est jurisdictio) ad exequendam voluntatem defuncti, sive hereditas & legata sint ad causam profanam, sive ad causam piam; ita ut hæc causa sit mixti fori, & detur locus præventioni. Abb. *in c. si heredes. h. t. n. 3.* Covar. *ibidem. n. 3.* Molin. *l. c. d. 250. n. 1.* Pih. *n. 115.* Reiffenst. *n. 788.* Et quidem, quòd hæc potestas competat Episcopo, si testator & executor est laicus, constat ex *cit. c. tua.* item *ex c. 3. & 6. h. t.* & tenent expressè cum *Gl. in cit. c. si heredes. v. ab Episcopo.* Abb. *l. c. n. 7.* Hofst. *in t. Joannes. h. t.* Molin. *l. c. n. 5.* Covar. Pih. *LL. cit.* Arg. *ejusd. c. si heredes.* ubi sine ulla distinctione datur Episcopo facultas compellendi executores ad exequendas voluntates defunctorum ex ratione data *resp. 1.* quòd ea quoque competat Judici laico, dum dispositio est ad causam piam, & testator laicus, constat ex *Amb. hoc amplius. de fideicom. & novell. 131. c. si quis ad satisfactionem. 10.* ubi etiam legata pia providentiã locorum Episcopi & Judicis civilis jubentur compleri. Plura de his paulò post, ubi, intra quòd tempus teneatur implere votum defuncti.

Quæst. 765. An executor munus suum delegare possit alteri, illudque transcat ad heredes illius?

Resp. posse Episcopum, ubi executio ad illum devolvitur, nullo à testatore denominato, vel